

N:o 24.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 29 Mars 1882.
— — — — Andra Kammaren den 29 — —

*Riksdagens underdåniga skrifvelse, med förslag till förordning
angående tillägg till och ändring i 23 kap. Strafflagen
den 16 Februari 1864.*

(Lag-Utskottets Utlåtande N:o 28.)

S. A. K.

För tillämpning af ansvarsbestämmelserna i 23 kap. Strafflagen erfordras, att den gäldenär, mot hvilken enligt samma kapitel ansvar göres gällande, *kommitt i konkurstillstånd.*

Då sådant bolag, som omförmäles i 15 kap. Handelsbalken, råkat i konkurstillstånd, möter icke, till följd af detta vilkor, någon svårighet i lagtillämpningen, enär de solidariske delegarne då ock hvar för sig försättas i konkurstillstånd och följaktligen kunna träffas af ansvarsbestämmelserna. Deremot är, i fråga om aktiebolag, vare sig stadfäst af Konungen eller icke, förhållandet ett annat. Här uppstår icke i och med bolagets konkurs någon sådan för de särskilda aktieegarne; och mot den eller de personer, som i egenskap af disponent eller styrelseledamöter låtit komma sig till last bedrägeri, oredlighet eller uppenbar vårdslöshet mot bolagets borgenärer, kan, då de icke sjelfve äro gäldenärer, utan endast varit gäldenärens representanter, ansvar icke göras

gällande enligt 23 kap. Strafflagen. I verkligheten kunna emellertid af dem i deras omförmälda egenskap företagna handlingar bära alldeles samma kännetecken, som de handlingar af gäldenär, hvilka medföra straffpåföljd enligt nämnda kapitel, och rättsligen torde de derföre ock bära enligt samma grunder bedömas.

Så har äfven, efter hvad Riksdagen inhemtat, skett uti den nya nu gällande konkursordningen för tyska riket. Enligt denna skola nemligen de ansvarsbestämmelser, som äro meddelade beträffande enskild gäldenär, som inställt sina betalningar eller med afseende å hvilkens egendom konkursförfarande blifvit öppnadt, äfven vara tillämpliga ej mindre å ledamöter af styrelsen för aktiebolag i allmänhet, äfvensom för vissa bolagsföreningar med subsidier solidarisk ansvarighet för medlemmarne, än ock å likvidatorer för handelsbolag eller nämnda föreningar, derest sådant bolag eller förening inställt sina betalningar eller med afseende å dess egendom konkursförfarande blifvit öppnadt.

Riksdagen, hos hvilken dess Justitieombudsman i sin för sistlidna år afgifna embetsberättelse gjort framställning i ämnet, har ansett en motsvarande lagbestämmelse äfven hos oss vara erforderlig.

Vid affattningen af denna lagbestämmelse har Riksdagen funnit sig böra så nära som möjligt sluta sig till de uti 1848 års förordning om aktiebolag begagnade ordasätt, hvilka dessutom ega fördelen att hafva genom en öfver trettioårig tillämpning blifvit till sin betydelse närmare bestämda.

Vidare har Riksdagen ansett stadgandet böra så affattas, att med tillräcklig tydlighet må framgå,

att detsamma endast skall kunna komma att tillämpas å sådana *sysslomän*, som, enligt aktiebolagsordning, äro satte att *leda* bolagets angelägenheter, vare sig såsom ledamöter i bolagets styrelse eller eljest, så att all fara må blifva aflägsnad, att mer eller mindre underordnade *biträden* vid bolagets förvaltning skulle kunna träffas af ansvarsbestämmelserna;

att sådane sysslomän, såvida de skola kunna drabbas af straff, måste hafva förbrutit sig mot bolagets borgenärer på något af de sätt, som i 23 kap. Strafflagen finnas, beträffande gäldenär, närmare angifna, så att ansvaret för sysslomän uti aktiebolag, som kommit i konkurstillstånd, icke må kunna blifva mera omfattande än för en i konkurs försatt gäldenär;

samt slutligen *att*, vid inträffande fall af stadgandets tillämpning, endast *de* sysslomän, som sig sålunda personligen förbrutit, kunna drabbas af ansvar, men icke öfriga sysslomän i samma bolag.

Skulle ett stadgande uti nu antydt syfte meddelas, torde uti 23 kap. Strafflagen en ny § böra inskjutas under ordningsnumret 4 samt efterföljande § böra undergå häraf betingade förändringar.

Riksdagen har alltså för sin del beslutit följande

Förordning angående tillägg till och ändring i 23 kap. Strafflagen den 16 Februari 1864.

Häri genom förordnas, att nedannämnda §§ i 23 kap. Strafflagen skola erhålla följande lydelse:

4 §.

Har aktiebolag kommit i konkurstillstånd, och finnes någon af de sysslomän, hvilka enligt bolagets ordning äro utsedde att utgöra bolagets styrelse eller eljest leda dess angelägenheter, hafva mot bolagets borgenärer sig förbrutit, som här ofvan sägs; då skall den syssloman straffas, som vore han gäldenär i konkursen.

5 §.

Har gäldenär rymt för skuld och ej kommit åter inom sex månader från det han rymde, varde lag som i 2 § sagdt är.

6 §.

Har åtal på grund af 2, 3, 4 eller 5 § egt rum, men inför Rätten styrkes, att borgenärerna i konkursen blifvit till fullo förnöjde; varde den tilltalade från allt vidare ansvar eller påföljd fri förklarad.

7 §.

Brott, som i 2 eller 3 § omförmäles, ehvad det begåtts af gäldenär eller, efter ty i 4 § sägs, af syssloman, så ock brott, som i 5 § omförmäles, må ej åtalas af annan än målsegande.

Med underdånig anmälan härom framhärdar Riksdagen o. s. v.

Stockholm den 29 Mars 1882.
